

Przedśłowie

Redakcja czasopisma „Studia Germanica Gedanensia” przekazuje w Państwa ręce kolejny jego numer. Prezentujemy w nim sześć artykułów naukowych poświęconych wymianie kulturowej w literaturze niemieckiej z różnych okresów – od epoki Johanna Gottfrieda Herdera poprzez pierwsze dziesięciolecia XX w. po czasy współczesne. W naszym czasopiśmie zazwyczaj zamieszczamy teksty w języku niemieckim, sporadycznie polskim lub angielskim. Tym razem zdecydowaliśmy o wydaniu całego tomu po polsku, a koncepcja takiej publikacji wzięła się z chęci udostępnienia w polskim przekładzie wykładów wygłoszonych przez zagranicznych badaczy w roku akademickim 2023/2024 w ramach Roku Herdera na Uniwersytecie Gdańskim, zorganizowanego w okresie obejmującym 280. jubileusz urodzin i 220. rocznicę śmierci tego wybitnego poety i filozofa, przedstawiciela i krytyka oświecenia, teoretyka okresu burzy i naporu, reprezentanta klasyki weimarskiej, którego poglądy wywarły znaczący wpływ na rozwój idei narodu oraz filozofii i historii kultury. Inicjatorem tego wydarzenia była działająca przy Uniwersytecie Gdańskim Fundacja im. Johanna Gottfrieda Herdera, która wsparła finansowo jego organizację oraz przekłady wygłoszonych wykładów na język polski. Pokłosem Roku Herdera są teksty prof. Petera Arndsa z Kolegium Trójcy Świętej w Dublinie, prof. Michaela Brauna z Fundacji Konrada Adenauera w Berlinie i Uniwersytetu w Kolonii, dr Silke Pasewalck z Federalnego Instytutu Kultury i Historii Europy Wschodniej (BKGE) w Oldenburgu oraz dr Beaty Paškevicz z Biblioteki Narodowej Łotwy w Rydze. Materiały te zostały poszerzone o dwa artykuły pracowników Instytutu Filologii Germańskiej Uniwersytetu Gdańskiego, prof. Marion Brandt i prof. Sławomira Leśniaka, którzy opracowali je na podstawie wcześniejszych, powiązanych tematycznie publikacji w języku niemieckim. Celem tego projektu było skupienie się na pisarzach, którzy nawiązują do idei Herdera i odgrywają rolę pośredników kulturowych, np. rozbudzają w Niemczech zainteresowanie kulturami Europy Środkowej i Wschodniej. Tom zamykają recenzje publikacji książkowych przygotowane przez prof. Agnieszkę Haas i dr. Dariusza Pakalskiego, germanistów z Uniwersytetu Gdańskiego.

Miroslaw Ossowski
(Gdańsk)